

## SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2021-2024

## 1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE/MODULE

Nazwa przedmiotu/ modułu	WSTĘP DO NEUROLINGWISTYKI
Kod przedmiotu/ modułu*	PS 21
Wydział (nazwa jednostki prowadzącej kierunek)	Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Kierunek studiów	polonistyka stosowana
Poziom kształcenia	studia pierwszego stopnia (trzyletnie licencjackie)
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	studia stacjonarne
Rok i semestr studiów	rok III, semestr 5
Rodzaj przedmiotu	przedmiot obowiązkowy dla kierunku
Język wykładowy	język polski
Koordynator	Dr hab. prof. UR Agnieszka Myszka
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr hab. prof. UR Agnieszka Myszka Dr Małgorzata Kułakowska

## 1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt ECTS
5	15								2

## 1.2. Sposób realizacji zajęć

- X zajęcia w formie tradycyjnej
- X zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

## 1.3 Forma zaliczenia przedmiotu /modułu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

zaliczenie z oceną

## 2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Znajomość podstaw językoznawstwa i psycholingwistyki  
 Znajomość anatomii na poziomie szkoły średniej  
 Zainteresowanie procesami zachodzącymi w mózgu i ich wpływem na funkcjonowanie, w szczególności na aktywność językową człowieka

## 3. CELE, EFEKTY KSZTAŁCENIA, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

### 3.1 Cele przedmiotu/modułu

C <sub>1</sub>	Zapoznanie studentów w podstawowymi wiadomościami na temat budowy i funkcjonowania mózgu, jego strukturą i funkcjami poznawczymi
C <sub>2</sub>	Zapoznanie z zakresem badań neurolingwistyki, metodologią tych badań, sposobami zastosowania ich wyników w praktyce (neurodydaktyka, sposoby rozwijania pamięci)
C <sub>3</sub>	Zapoznanie z teoriami dotyczącymi lokalizacji funkcji językowych w mózgu, z mechanizmami kontrolującymi rozumienie i tworzenie wypowiedzi

### 3.2 Efekty kształcenia dla przedmiotu/ modułu ( wypełnia koordynator)

EK ( efekt kształcenia)	Treść efektu kształcenia zdefiniowanego dla przedmiotu (modułu)	Odniesienie do efektów kierunkowych (KEK)
EK_01	Student(ka) zna terminologię z zakresu neurolingwistyki, objaśnia metody badań neurolingwistycznych, zna ich specyfikę i zastosowanie	K_Wo1
EK_02	Student(ka) zna główne koncepcje dotyczące lokalizacji funkcji językowych w mózgu, wypracowane w oparciu o wyniki badań z zastosowaniem metod neuroobrazowania; posługuje się pogłębioną wiedzą teoretyczną z zakresu neurolingwistyki do argumentowania własnych poglądów lub poglądów innych autorów,	K_Wo3
EK_03	Student(ka) tworzy i rozumie teksty zróżnicowane stylistycznie i funkcjonalnie w języku mówionym i pisanym; przeprowadza krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów tekstów i wytworów kultury materialnej, stosując oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia w zakresie neurolingwistyki	K_Uo1
EK_04	Student(ka) wykorzystuje osiągnięcia neurolingwistyki do samodoskonalenia, a także do prowadzenie skutecznej komunikacji interpersonalnej, uwzględniającej wszystkie składniki aktu komunikacji	K_Uo2, K_Uo7
EK_05	Student(ka) ma świadomość niejednorodnej natury neurolingwistyki oraz jej złożonych relacji z innymi dyscyplinami i dziedzinami wiedzy, ale także ma świadomość znaczenia refleksji humanistycznej dla kształtowania się więzi społecznych, zwłaszcza dla kształtowania się kontaktów językowych	K_Ko2

### 3.3 Treści programowe (wypełnia koordynator)

#### A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Przedmiot zainteresowań neurolingwistyki, jej związek z naukami pokrewnymi (m.in. lingwistyką i psychologią), metody badań neurolingwistycznych
Mózg – jego struktura i funkcje poznawcze; Koncepcje lokalizacji funkcji językowych w mózgu – sposób organizacji języka w mózgu, biologiczne podstawy zdolności językowych człowieka, neuroobrazowanie jako metoda badań
Język a mózg, język a umysł – opis i interpretacja językowego funkcjonowania człowieka w odniesieniu do aktywności jego struktur mózgowych; mechanizmy kontrolujące rozumienie i tworzenie wypowiedzi na różnych poziomach opisu języka

Lateralizacja i jej rozwój; specjalizacja półkul mózgowych w funkcjach językowych; okres krytyczny w rozwoju mowy
Patolingwistyka – neurobiologiczne determinanty rozwoju i zaburzeń mowy, konsekwencje uszkodzeń mózgu dla mowy,
Struktura i funkcjonowanie pamięci, jej rodzaje (pamięć deklaratywna, proceduralna, pamięć emocji)
Pamięć a uczenie się. Sposoby rozwijania pamięci. Neurobiologiczne korelaty procesów zapamiętywania i zapominania
Neurodydaktyka jako alternatywna forma uczenia się/nauczania (rola neuroprzekaźników i neuronów lustrzanych)

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
<i>Nie dotyczy</i>

### 3.4 Metody dydaktyczne

wykład, wykład z prezentacją multimedialną

## 4. METODY I KRYTERIA OCENY

### 4.1 Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

Symbol efektu	Metody oceny efektów kształcenia (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_ 01	obserwacja w trakcie zajęć, ocena testu lub prezentacji	wykład
EK_ 01	ocena testu lub prezentacji	wykład
EK_ 01	wypowiedzi w trakcie dyskusji po wykładzie lub w czasie konsultacji; ocena testu lub prezentacji	wykład
EK_ 01	wypowiedzi w trakcie dyskusji po wykładzie lub w czasie konsultacji; ocena testu lub prezentacji	wykład
EK_ 05	obserwacja w trakcie zajęć	wykład

### 4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Obecność na zajęciach, czytanie zadanej literatury uzupełniającej wykład (50-% oceny)</li> <li>2. Test sprawdzający wiadomości lub przygotowanie prezentacji na zadany temat (do wyboru przez studentów) (50-% oceny)</li> </ol>
--

## 5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające planu z studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (czytanie zadanej literatury)	23
SUMA GODZIN	40
<b>SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS</b>	<b>2</b>

## 6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

wymiar godzinowy	Nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	Nie dotyczy

## 7. LITERATURA

Literatura podstawowa:  
Kaczmarek B.L., 1998, *Mózg, język, zachowanie*, Lublin.

Literatura uzupełniająca:  
Błachnio K., 2003, *Komunikacja słowna i terapia logopedyczna w świetle wiedzy o mózgowych mechanizmach mowy* [w:] *Optymalizacja prozdrowotnych i edukacyjnych oddziaływań nauczycieli [...] Materiały konferencyjne*, Poznań, s.54-61.  
Kaczmarek B. L., 2000r., *Mózg a mowa*, „Logopedia”, t.27, s.9-22.  
Kaczmarzyk M., 2014, *Słowo, ewolucja i wychowanie, czyli język jako przedłużenie mechanizmów lustrzanych*, [w:] red. Welskop W., *Przyszłość edukacji – edukacja przyszłości*, Wydawnictwo naukowe Wyższej Szkoły Biznesu i Edukacji o Zdrowiu w Łodzi.  
Kaczmarzyk M., Kopeć D., 2008, *Darwin w świecie memów. Co łączy geny, plotki i wirusa komputerowego?*, "Biologia w szkole" 2/2008  
Kaczmarzyk M., 2012, *Zielony mem*, Śląski Ogród Botaniczny, Mikołów.  
Kurcz I., Okuniewska H., 2011, *Język jako przedmiot badań psychologicznych. Psycholingwistyka ogólna i neurolingwistyka*, Warszawa.  
MacQueen B. D., 2005, *Podstawy neurolingwistyki dla neurologopedów* [w:] *Podstawy neurologopedii. Podręcznik akademicki*, red. Gałkowski T., Szeląg E., Jastrzębowska G., Opole, s.930-964.  
O'Connor J., Seymour J., 1990, *NLP. Wprowadzenie do programowania neurolingwistycznego*, Poznań.  
Reuter M., on line, *Koncepcja „siedmiu grzechów pamięci” Daniela Schactera*, [dostęp na: [http://main2.amu.edu.pl/~ksf/preteksty/pdf/nr7/7\\_reuter.pdf](http://main2.amu.edu.pl/~ksf/preteksty/pdf/nr7/7_reuter.pdf)]  
Schacter D. L., 2003, *Siedem grzechów pamięci. Jak zapominamy i zapamiętujemy*.  
Żylińska M., 2013, *Neurodydaktyka. Nauczanie i uczenie się przyjazne mózgowi*, Toruń.